

«Kamera går – gi

– For at en hund skal fungere i film må den oppleve alt som en lek og belønnes hele tiden, som ved dressurtrening ellers, sier regissør Pål O. Nissen, som blant annet har instruert nylig avdøde «Tommy», hjerteknuseren til Linda Johansen i TV-serien «Borettslaget» på NRK.

TEKST: SIRI A. LARSEN

Tommy har vært med alle de 20 episodene som er produsert siden starten i 2001.

Tommy er helt uunnværlig for å lage miljøet og komikken rundt Linda. Tommy er liksom mannen i huset; i ham har Linda en perfekt «samtalepartner», sier regissøren og forteller at hunden, som har er meget godt forhold til skuespiller Robert Stoltenberg, blir skeptisk når skuespilleren slår over til Linda Johansens høyere, tynne stemme.

– Vi har slitt mye på grunn av dette. Tommy blir usikker, og klarer ikke å «lese» Robert med Lindastemme. At Robert plutselig snakker med sin dype, normale mannsrøst igjen, gjør ikke hunden mindre usikker, mener Nissen, som har laget film med komisk vri, siden han kjøpte sitt eget super-8 kamera i 13 års alderen.

En aldrende stjerne

Regissøren betegner avdøde Tommy som en rolig og lyttende deltager, en som ofte bare stod litt i bildet og så med lengtende øyne på Linda. Dette er kanskje ingen oppsiktsvekkende adferd, i og med at dunsten av ynglingspølsen er selveste lokkemiddelet for å få hunden til å lystre.

– Vi gir belønning. Linda, betyr bare belønning. Men, den må ikke få for mye mat på forhånd, det er avgjørende at den har lyst på favorittmaten av Linda, roper regissøren.

Med Tommy på settet ble det gjerne nødvendig å gjøre litt flere ekstraopptak en normalt.

– Tommy var flink, men han kan bli litt lei og går gjerne å legger seg i kurven sin midt i en tagning. Hundens rolleregister var ikke veldig avansert, så vi øvde ikke så mye på forhånd. Skulle den hente avisen for eksempel, måtte vi ha øvd inn en rutine noen dager i forkant., sier regissøren.

Linda Johansens tause samboer, som har vært på TV i fem år nå, bar etter hvert preg av å være en gammel «mann».

– Vi var avhenging av dagsformen til den

aldrende stjernen. Tommy har var plaget litt av epilepsi. Når den fikk anfall lå den stille og slappet helt av, og orker ikke å gjøre noen ting, minnes det sårt.

Som i virkeligheten

Forholdene var forøvrig lagt til rette for at Tommy skulle føle seg mest mulig hjemme under filmingen. Teamet valgte å filme i den gamle hundens eget, virkelig hjem.

Lindas kjæledegge tilhørte nemlig «han som styrer borettslaget når Narvestad ikke er der», for å sitere NRKteamets private betegnelse. «Lindas leilighet» tilhører altså borettslaget Tertittens virkelige vaktmester; Alf Mikalsen, og hans eigode hund med «døpenavnet» Tommy.

– Det er lurt å bruke hundens sanne navn, råder regissøren, som ved flere anledninger har benyttet menneskets beste venn i sine produksjoner.

Tid er penger

Det første Pål O. Nissen tenker når han får beskjed om at det skal være en hund med i bildet, er at dette kommer til å ta langt tid, og tid – er ensbetydende med penger i er profesjonell sammenheng.

– Man kan risikere at ting kommer totalt utenfor regissørs kontroll, når man lager film med dyr eller barn. Det er umulig å forutse hvordan opptaksdagen blir. Godt forarbeid er en forutsetning før man går på settet med et team, mener regissøren som brukte mer disiplinerte politihunder i «Fox Grønland», det prisbelønnede TV-dramaet vist på TV 2 i 2003.

«Nei, Fy Fritz - FYYYY!»

Pål O. Nissen laget en gang en pilot med den kjent artisten Grete Kausland, hvor en godlynt Boxer Terrier fikk i oppdrag å «angripe» et marsvin. I følge manus skal en hundeeier se hunden hoppe oppi kassen til marsvinet. Den hjelpeløse eieren som frykter det verste,

skal – idet hunden hopper oppi kassen, rope «Nei, Fy Fritz – FYYYY!».

I forkant hadde bokseren gjennomgått iherdige øvelser med instruktør, og idet innspillingen startet, var det opplagt at den ville opptre på ren rutine i visshet om snarlig belønning for å ha vært flink bisk:

– Hunden gjør som han skal i alle scener,

labb!>>

FOTO: PÅL O. NISSEN

«HUNDER kan LÆRE VELDIG MYE, men TRENGER TID, OG kan IKKE LÆRE MYE på en GANG».

REGISSØR PÅL O. NISSEN

men det som skjer første gang vi filmer, er at – når den hører replikken «nei fy» blir den redd og stopper opp. Deretter skyr den kassen, fordi den tror den har gjort noe galt og ikke vil være ulydig. Den ville aldri bruke kassen mer, og vi fikk ikke flere tagninger av scenen, forteller Nissen, som klok av skade sterkt anbefaler bevissthet rundt bruk av reallyd når

dyr er til stede.

– Vi burde lagt til skuespillers utrop under redigering, slik vi hadde planlagt når det gjaldt de dramatiske bjeffe- og knurrelydene, sier han, som i fremtiden vil foretrekke to eller aller helst flere helt identiske dyr, til å bytte på oppgavene.

Men ett er i alle fall sikkert:

– Det fantes bare en Tommy, det er en blandingshund, konstaterer Borettslaget regissør. NRK har i skrivende stund ingen konkrete planer om å lage flere episoder med Tertittens Borettslag.

-----
siri@kameramagasin.no